

[Aage Frandsen]

bistandshjælp kunne tilbyde folk et arbejde eller en uddannelse.

Men det, vi taler om, er et arbejde eller en uddannelse med indhold. Der skal ikke være tale om nogen straffeforanstaltninger; det er der ingen af os der har glæde af, hverken de unge eller samfundet. Det kan være, at der er nogle moralister, der mener, at bistandsklienter skal straffes, fordi de er arbejdsløse, men det er i hvert fald de eneste, der kunne have glæde af det, hvis der ikke er tale om uddannelse eller arbejde med indhold.

Ud over de unge drejer det sig først og fremmest om, at uddannelsesindsatsen skal følges op for de mange mennesker, som stort set ikke har nogen erhvervsuddannelse, og som stort set ikke har uddannelse efter folkeskolen. Det er netop den gruppe, der er særligt udsat for arbejdsløshedsrisikoen. Vi har forholdsvis mange kvinder i den gruppe, og det er vigtigt, når vi tager fat på at give disse uddannelses tilbud, at tage hensyn til, at det er en gruppe, som er uvant med uddannelse.

Her har regeringen – det medgiver vi gerne – taget initiativer, men der er tale om projekter til nogle få tusind mennesker, og der burde i forhold til behovet være langt flere.

Det er vigtigt, at man laver de uddannelses tilbud sådan, at de passer til de pågældendes forudsætninger og er bygget op som moduler, som vi kender det nogle steder fra, med daghøjskole, voksenuddannelsescentre og AMU-centre.

Det næste område, jeg vil påpege som centralt, er efteruddannelse. Også her er det karakteristisk, at indsatsen i Danmark i forhold til de lande, vi konkurrerer med, ligger lavt. Efteruddannelsesindsatsen i Danmark udgør ikke den samme procentandel, som vi kender andre steder, beregnet i forhold til den tid, der bruges på arbejdsmarkedet.

Hvis man ser over på den anden side af Sundet, må man jo sige, at Sverige griber det an på en ganske anden måde. Sverige har det jo sådan, at folk ikke skal være i arbejdsløshed, men være enten i arbejde eller under uddannelse, og jeg tror nok, at en af forklaringerne på, at man i Sverige har bedre økonomiske vilkår i øjeblikket, end vi har i Danmark, er, at de foranstaltninger, der er lavet i Sverige, er sket både under borgerlige og under socialdemokratiske regeringer.

Jeg har talt for uddannelse som det helt centrale. Det betyder ikke, at vi ikke mener, at der er andet, der skaber beskæftigelse, men det vil SF's ordfører, fru Lilli Gyldenkilde, komme ind på senere.

Ud fra ministrenes svar og ud fra, at vi må forvente, at arbejdsløsheden i 1990 vil vokse yderligere – vismændene har peget på en stigning til 290.000 – mener vi fra SF's side, at det er vigtigt at få understreget nogle ting i denne debat, og på den baggrund skal jeg på vegne af SF fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget pålægger regeringen at arbejde for nedbringelse af arbejdsløsheden ved, at alle unge under 20 år garanteres en uddannelsesplads eller et arbejde efter 3 måneders arbejdsløshed,

at uddannelseskapa- citeten for de korttidsud- dannede øges,

at alle praktikelever får en praktikplads, at uddannelseskapa- citeten på de videregående uddannelser øges, så alle kan sikres en uddan- nelsesplads senest i 1991,

at uddannelseskapa- citeten på AMU-centrene øges,

at efteruddannelseskapa- citeten øges, at der påbegyndes en job- og uddannelsesord- ning for kontanthjælpsmodtagere, og at kommunalfuldmagten lempes i overens- stemmelse med forslaget fra Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen.

Herefter går Folketinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 5).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om moti- veret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i debatten.

Helle Degn (S):

Ledigheden er steget med 13 pct. i det sidste år, meddelte Radioavisen os i vores stuer den sidste dag i oktober. 31.000 flere ledige siden oktober sidste år. Nu har vi altså 270.000 ledige. Desuden kunne Radioavisen oplyse os om, at ledigheden nu var blevet af længerevarende karakter for den enkelte. Den var nemlig steget fra 18 uger til 20 uger, hvilket jo i realiteten ud- gør mere end en tredjedel af et år. Samtidig har